

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
9 kr, többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdij 30 kr.

Nyilt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“ és a „Kanizsai járási községi és körjegyzők egyletének“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

Különböző mértékkel.

Nem ritkán esik meg a mai világban, hogy egyik-másik embertársunk megfélemlítve az egyik-tied különbségéről; félredobva az esetleges erkölcsi bukástól való félelmet: olyan cselekedetre adja magát, amely közellevőire szégyent, reá nézve pedig szabadságvesztést vagy halált hoz s a társadalomnak rossz példát teremt és csak kevés ember vesz magának annyi fáradságot, hogy a felmerülő eset felett komolyan elmélkedjék.

A legtöbb ember egyszerűen tudomásul veszi a felmerült esetet. Ha lehet, csodálkozik rajta, de semmi esetre sem fáj tőle a feje.

Pedig az ilyen erkölcsi bukások a társadalmi életnek az elfajzását, legjobb esetben kiskorúságát mutatják s így minden, a társadalomban élő embernek kötelessége volna valami óvszerről gondoskodnia, amelylyel a bajokat orvosolni vagy megelőzni lehetne, ha azt akarjuk, hogy a társadalmi élet meg ne bomoljék, vagy meg ne szűnjék.

Művelt társadalom csak művelt emberekből alakulhat. A művelt ember pedig lelkiismeretes és becsületes, ha a műveltség nem a józan okosságból, tudásból, hanem a szívnek a nemes-ségéből áll.

Csak az a baj, hogy a becsület fogalma ez idő szerint valóságilag még pőr tárgya. Társadalmi kasztok küzdenek ama vagy eme felfogás mellett s az igazat mindegyik magának tulajdonítja.

A kunyhó lakójától fel a legmagasabb körökig mást és mást tartanak becsületbe vágó dolognak.

Abban minden felfogás megegyezik, hogy a becsület tulajdonképpen másoknak ítéletében áll egyéniségünkön. Csakhogy ez az ítélet sok mindenféle forumtól származhatik. A bíróság ítélete nem egyszer nem hogy foltot ejtene a

bűnös cselekmény elkövetőjén, hanem még bizonyos kedvező ítéletet provokál a társadalom részéről, amint ezt a párbajoknál látjuk; máskor meg a bírónak felmentő ítéletével szemben a társadalom elítéli a bűnöst. A zsinórmérték tehát, amelylyel a becsületességet mérik, mindkét forumnál más.

De még másban is különböznek.

A társadalom nagyon is megnézi azt, aki fölött ítéletet mond. A jószívűt adja, amikor egy szegény fölött pácát tör és a kérlelhetlen bíró komolyságát ölti magára, amikor egy-egy befolyásosabb, sok jó barától környezett delinquentét kell ama, többé már nem szokatlan módon t. i. az elmeegógyintézet útján, vagy más vezeklési uton kimentenie a kiállításba helyezett fogásból.

Hát ahhoz mit szólunk, hogy a társadalom kedvező ítéletét ki is lehet csikarni, csak legyen hozzá ész és biztos kar.

A társadalomnak becsületügyi kodexe tehát tökéletlen; ítélete sokszor kevesebb igazságos és találó.

A társadalom azért mégis bíraskodik és a társadalmi kasztok ítélete ellen nincs felebezés.

Talán belenyugodnánk a helyzetbe, ha a közvélemény legalább arria nézve nyujtana biztosságot, hogy ugyanazt bünt egyenlően sújtja, bárki kövesse is el.

De ebben is egész történelmi fejlődése van a társadalomnak s a jelenlegi felfogások változatossága csak hű másolata a történelmi fejlődés nyomán tapasztalható ingadozásoknak.

Mindenkinek különböző mértékkel!

Ha valaki fáradságot vesz magának és e jelenségeknek az oka után kutat, nem nehéz reá bukkania, hogy a társadalomnak az ítélete tulajdonképpen egyes embereknek a véleményéből alakul ki. Ha e vélemények többsége azután

elítelő, erkölcsi halállal lakol a bűnös, míg ellenkező esetben csak felügyelet alá kerül.

A vélemények pedig mindig nem az elkövetett cselekményektől, hanem a cselekményeket elkövető egyénektől függenek, akiket ismét sok-sok mindenféle körülmény befolyásol, legtöbbszöri azonban saját erkölcsi felfogásuk.

Egy kasztnak az egyénei 31 fel kell tennünk, hogy a cselekedeteknek erkölcsi értékéről egyenlően gondolkoznak. Ámde ez csak pusztá feltevés. A valóságban itt is egymást cápácitá ják az emberek. Az erősebb, meggyőzőbb reá erőszakolja a maga véleményét a gyengébbre. Ha nem tudja reá erőszakolni: legalább is befolyásolja a szükséges irányban. S ezen ingadozó, befolyásolt véleményektől hogyan várjunk biztos ítéletet?

Tagadhatatlan, hogy az olyan bűnösökkel szemben, akiket a törvény büntető keze el nem érhet, a társadalomnak ez a tökéletlen igazságszolgáltatása is számba veendő. Ámde meg lehetne kívánni az igazságtévőtől, hogy személyválogatás nélkül és teljes szigorral büntessen.

S ez nem volna elérhetlen ideálja a társadalom törvénykezésének, ha a kasztok egyéneit, majd az összes kasztokat megalkuvást nem ismerő erkölcsi érzés járná át.

A lelkiismeret az alap, amelyen a becsületes, tiszta jellemű embernek társadalmi élete nyugszik. Addig az alap nem szilárd, amíg egyes cselekményekkel szemben enged, másokkal szemben kérélhetlenül szigorú: addig egyöntetű, határozott erkölcsi felfogásról és ebből kifolyólag biztos és igazságos ítéletről a társadalom részéről szó sem lehet s addig az egyéneknek társadalmi élete nincsen biztosítva téves vagy igazságtalan ítélet, esetleg az erkölcsi halál ellen.

Ha helyes ítéletre és tisztult erkölcsi felfogásra tesz szert a társadalom: akkor mindenki-nek érdeme szerint igazságos mértékkel fog mérni.

A „Zalamegye“ tárcája.

A nyelv.

— Die Zunge, die Sprache. —
(Folyt.)

Jeremiás próféta könyve így kezdődik: „és mondtam: ah, ah, ah Uram Isten! ime nem tudok szólni, mert én gyermek vagyok.“

Az asszonyok az a után nemesak a „b“-t mondják hozzá, hanem a c- és többi *dar* t is nyelvcséjükkel végig skálázzák férjüek előtt; (azért: háziorombok) s innen van aztán, hogy a nőknél oly gyakori az *obstructio*, az agyonbeszélés, a minek ellenszere a *klotür* lenne.

A biblia bölése ezt így tanácsolja: „aranyadat és ezüstöt elvaszd össze, csinálj ajtókat és lakatokat és igazgató zablát a szádra.“ — Hanem az a bökkenő, hogy ennyi nemes érc nincs is a világon!... de ha ez a drága dolog mégis kivihető lenne, akkor minden nőtől egy-egy *Krysotomos*, (aranyzajú) és *Krysologos* (aranybeszédű) válnék.

Egyébiránt, hogy a nőknél az *arany hallgatást* el érni lehessen, legtanácsosabb, ha a férjek *aranyékszerek* ajándékozásával hallgattatják el nejeiket.

Egy bizonyos tiszteletes olcsóbb módon akará elszoktatni igen beszédes feleségét a feleselgetéstől, úgy, hogy közbe-közbe megfújta krajcáros trombitácskáját, melyet e célra tartott; de a feleség ezt titkon mindig elcsenven, a férj nem győzte már a trombitácskák folytonos beszerzését és utóbb pőr alkalmával kénytelen volt valami kemény ropogós *mars*-ot füttyülni!

De mielőtt a forte finalét bevégezhetné volna, a haragra lobbant tiszteletesasszony főkapa egy keze ügyében *eső* könyvet („áhitatos elmélkedések“ című volt), azt oly rythmikus tempóban röpitette a férje fejéhez, mintha kappellemeisteri kommandóra történt volna.

De miként verebekre nem lehet ágyuval lödözni, úgy sippal és füttytel sem lehet ám asszony ellen háborut viselni; mert Saphir, a híres humorista, szerint a nők fegyverei ezek: „Sírni és a lábcskákkel dobogni,

az csak kard és puska; lármázni, pörölni, potozkodni, az csak kisebbszerű ostromlóveg; — főfájás, görcsök, ájúlások: faltörő ágyúk és ostrommozsarak; de duzzogni, duzzogni, ... az az ellenség valóságos kiéhezte tése. Egy duzzogó nő nem más, mint egy szakadatlanul folyó csepegő, mely végre a legkeményebb türelemkövet is kivágya!

A nagyidai cigányok puskapora egyszer csak el fogyott, de az asszonyoké nemcsak hogy soha el nem fogy, sőt még a vízben sem nedvesedik meg, a mit a következő história is bizonyít:

Egy tüzesnyelvű menyecske kora reggeltől késő estig derűre-borura annyit szidta, mocskolta az urát, hogy — midőn már a verés sem használt a nyelveskedése ellen — fogta a feleségét és kötélen leeresztette a kutba, hogy tüzes vére egy kissé lehüljön. Először derékig, utóbb nyakig merítette a vízbe, de még ekkor is folyvást *nyelvelt* az urára; mikor pedig már a feje is víz alatt volt, karjait, ujjait magasra föltartva urának még akkor is — *függét mutatott!*

Nep. Szt. Jánosnak nyelve, holta után 166 év múlva, épnek és frisnek találtattott. — Az ilyen rossz asszonynak nyelve nem pusztul el halálával, hanem — drasztikusan szólva — azt úgy kell *külön* agyonverni!

A rossz nyelv még nyugodtan meghalni sem hagyja az embert.

Az Üdvözítő példájára — ki a siketnémának nyelvét és füleit nyálával csinált sárral megkené — az újszülött keresztelésénél ugyan ezt cselekszi a pap és hozzá mondja: *effeta*, azaz: *nyilatkozszál meg!*

Blaskovics András, néhai erki plebános kitűnő humorista, egyszer egy vén szájasnyelves bábának félig tréfás, félig komoly hangon azt mondta: „magának a keresztelésekor kár volt *effetát* mondani, mert a maga szája ugyanis mindig nyitva van, mint a pokol torka — az emberek rágalmazására.

Ettől fogva a bába oly ellensége lett a papnak, hogy uton-uttfélen rágalmazta úgy, hogy Blaskovics — már mint nyug. plebános — kénytelen volt szemébe mondani neki, hogy az ördög azért nem vitte el régen, mert még Lucifer is fél az ilyen gonosz és mocskos száju vén boszorkánytól.

Ez a vén asszony az öreg Blaskovicsnak még halálos ágyán sem hagyott békét. Elment a haldoklóhoz. — No öreg pap! monda sápitva, mindig azt ki vánta nekem, hogy vigyen el az ördög. Most megbüntet az Isten; hamorabb kiviszik a Szt. Mihály lován, mint engem.

— Ebben is fölismerem a Gondviselés örök bölcsességét, viszonzá Blaskovics. Nem engedte a fölség Isten, hogy kend előttem menjen a másvilágra, mert még ott is — *pletykázott* volna ellenem!

E szavakkal befordult és meghalt.

A diplomatának nyelve — Talleyrand szerint — arra való, hogy gondolatait elrejtse; az asszony nyelve pedig arról jó, hogy más titkos cselekedeteit napfényre hozza, mikor pl. az urának elszámolja a bűneit...

Egy beretva-nyelvű benczéspap Pannonhalmán ilyen prédikációt tartott: (a modern izlésű és gondolkodású t. olvasónak — hogy meg ne botránkozzék — előre is megjegyzem, hogy ez még a *mult században* történt.)

... „Könyvemben megállíthatná valaki Józsuével a napot, hogysem a kardos haragos asszonynak a nyelve kerekét. Ilyen házi trombita volt azon asszony, kit az ura, nehogy sokat farsztaná magát lelkiismerete vizsgálásában a gyónás előtt, többször nyakon csapott és aztán elkezdte a nyelvet asszony a prédikációt: *üss, üss* oh te átkozott ember! te, hogy száradjon el a kezéd mindjárt, hogy többé oly hamis levelet ne írhasz, mint tegnapelőtt; *üss, üss* te gyilkos! hány tallért vesztettél el a héten a kártyán; tudsz bezzeg verekedni, de nem tudsz misére menni; te házasságtörő gézengúz! nem volna csoda, ha most mindjárt elszaladnék a háztól, de megérem még, hogy nyakad szakad a te szép Bözsédnél. Mondd meg, akasztófára való, hová lett a pénz, melylyel megcsaltad a helységet? Te részeges tömlő, te istenkáromló! hová tetted azt a cifra ködment, azt a pár csizmát, kivarrt fökötőt, meg a piros panteflit, melyet a mult vásárban elcsíptél?... — Eszerint a gazda semmit sem fátadott a lelkiismeret megvizsgálásban, hanem csak tantát meg papiroost vett és sorba írta a lajstromba, a mit a kelepelő nyelv elzörgött és azonnal kész vala a gyónásra.“

A gyermekhalandóság okairól.

Sokszor megvitatták már, de azért még mindig napiról levő tárgyat képez hazánkban a gyermekhalandóság ügye.

Be kell ismernünk, hogy az állam a maga részéről tett már intézkedéseket a gyermekhalandóság csökkentésére, valamint maga a társadalom, úgy az egyes jótékony egyesületek is azon fáradoznak, hogy a beteg gyermekek sorsán segítsenek, hogy így a hazának minél több polgárt megmentsenek.

Jelen soroknak is célja felhasználni az alkalmat a gyermekhalandóság okainak a tárgyalására, amennyire azt egy cikk szűk kerete megengedi. Kérdés, vajon a szakszertű gyógykezelés hiánya, vagy a gyermekápolásának és gondozásának az elhanyagolása, az egészségügyi viszonyok rossz állapota, a hatósági intézkedéseknek az elégtelensége, mindezek egészben vagy részben mennyire valószínűleg a nagy gyermekhalandóság miatt?

A halandóságnak alapul szolgáló gyermekbetegségekre és közülük ez idő szerint csak azokra szorítkozzunk, amelyek a halandóságot különösen és lényegesen befolyásolják.

E tekintetben két nagy csoportra oszthatók a gyermekbetegségek.

Az első nagy csoportot alkotják az úgy nevezett fertőző betegségek, amelyek között a ronsoló toroklob, a vörheny és a himlő olyanok, amelyekről a halálozási szám emelkedése vagy esése nagy mértékben függ.

Csaknem mindenki előtt ismeretes, hogy a gyermekeknek is egy jó része e fertőző betegségeknek esik áldozatául és így a fertőző betegségek körül való gyors és alapos eljárás volna csak képes a halálozási számot lényegesen csökkenteni. Ezen eljárásnak pedig első sorban a fertőző betegségek terjedését kell megakadályozni; mert hiszen reánk is sokkal fontosabb a betegség tovább terjedésének a megakadályozása, mint a megbetegedett egyének esetleges meggyógyítása.

Az előbbi eljárással száz és száz gyermek menekülhet meg a betegségtől és a halál veszedelmétől, míg az utóbbi esetben csak az egyes gyógykezelés.

Ezen megelőző vagyis praeventív eljárásnak ennél fogva alaposnak, gyökeresnek, lelkiismeretesnek kell lennie, mely intézkedés keresztülvitelére egy, erre a célra szolgáló egészségügyi személyzetet kellene teremteni állami ellenőrzés és felügyelet mellett.

Ennélfogva egészségügyi apparátusnak létesítése és államosítása az első és elengedhetlen lépés a halálozási arány csökkentésére.

Egy olyan apparátus, amely katonai vezényszóra mozgásba hozható, mihelyt a gyermekek rémes ellensége: a ronsoló toroklob, vörheny stb. felütik fejüket, hogy ez az apparátus szakértelmének teljes erejével és lelkiismeretével a dühöngésben pótolhatlan károkat okozó ellenségnek a megsemmisítésére törekedjék!

A második nagy csoportot alkotják azok a gyermek-elhalálozások, amelyeknek okai a vigyázatlan felügyeletre vezethetők vissza.

gyakran olvasnánk a lapok hasábjain, hogy a szülői gondatlanságnak ennyi meg ennyi gyermek esett áldozatául. Az egyik vízbe fullad, a másik összeég, a harmadik valamely testrészt zúzta szét, azonban a halál, ez mindenkor bekövetkezik.

Ezeknek a halállal végződő baleseteknek se szeri, se száma nincs.

A gyermekhalandóságnak az okairól szólva, e körülmény komoly megfontolást és körültekintést igényel.

Vajha belátnák már a szülők, hogy ők tulajdonképpen csak gyermekeikben támadnak fel újra az azoknak egészségét, jólétét még sokkal inkább tartoznak szívükön bordonni, mint a saját magukét.

Intelligens családunkra nem is lehet e téren semmi panasz. Azok megtesznek mindent, amit csak lehet. Gyermekeiknek nemcsak hogy kellő kényelmet biztosítanak, hanem egyszersmind meg is óvják a reájuk nézve végtelenségig válható veszedelmektől.

Majd így folytatja tovább: „mi egyéb a rossz nyelvesszony, mint az ő férjének hajótörése, egy órákiáltó kakas a háznál, haragot élesztő üres fújtató, zörgő papirosalom, mérges fülánkú kigyó, egy német saru, melyet mindennap meg kell kenni, egy taplót gyújtó üveg, egy oly szörny, mely utolsó cikkelye a Miatyánknak: de szabadíts a gonosztól! — A malnok télen nyáron sok napon át vasárnapot ülnek, t. i. mikor a száraz kehe eléri őket, de a rossz asszony nyelve kerek minden nap vásárnyagon. Igen jó lett volna az ilyen falubakterjának, mert soha bizony az órákiáltást el nem hibázta és aludta volna. Azért nem csoda, hogy a gazda úgy bánik az ilyen asszonnyal, mint a szobaajtóval, vagy szekérkerékkel, mert ha az ajtó vagy kerék csikorog, megkényszeríti aztán hallgatni, mint az egér a szalonánál. — Vöröngő, porlekedő asszonyok, egyedül nyelveknek tulajdonítsátok, hogy a gazda azonnal *dobot üt* a háznál és fegyverhez nyúl; meggondoljátok, hogy mindjárt *felverik a haragot*, mihelyt tüzet ad a házatok; meggondoljátok, hogy többnyire beszokott *ünni a menykő*, hol sokat dörög. — Tudjátok meg, hogy az asszonyt saját fegyvere — a nyelve — veri meg, az üdvözítő ama mondása szerint: „akik fegyvert rántanak, fegyver által vesznek el.“ Azért tartásotok meg Szent Apostol emez intését: „legyetek készségesek a hallásra és késedelmesek a szóllásra.“

Eddig a prédikáció, a melyre ráillenek az irás eme szavai: „Kemény beszéd ez és ki hallgatja ezt? Pedig ez csak a legszelebb és legkiméletesebb része az egésznek. — És most hozzátesszem, hogy a nőnem ellen tartott ezen főmedvény elvette büntetését, mert szegény Vajda Samu pátert az apátja három napig tartó kenyerén és vízen való bűjtöléssel sanyarította meg; és hozzá még térdenálva a földön kellett étkeznie. Szolgáljon ez elégtételül a megbántott asszonyoknak.

(Vége követk.)

Gaál Ferenc.

Gazdag, vagy legalább is jómódu embereknek ez könnyen lehetséges. Hanem az a szegény paraszt, aki véres verejtékével keresi mindennapi kenyerét, aki küzd, fárad, csak hogy nyomorgó családjának megteremtse a mindennapi betevő falatot, mikép szerezhetné meg gyermekeinek a kényelmet, mint adjon neki oly módot, hogy az ment legyen a veszedelmek sergétől?

Ilyen esetekben szükségeselek azután a kisdodovodák, gyermekmenhelyek. Vajha vármegyénknek minél több községe állítana fel ily menhelyeket, akkor a gyermekhalandóság okai egy számat tevő, hatalmas tényezővel kevesbednének.

Kerestük eddig a gyermekhalandóság okait és nem találtuk. De ha szorgalmasan utána jártunk volna a dolognak; ha nem kimélve munkát és pénzt, oly intézkedéseket állítottunk volna fel, mint a kisdodovodák, gyermekmenhelyek, nem lenne most okunk a panaszra, a bánkódásra s nem kellene cikkezni a gyermekhalandóságról.

Vajha minden község előjárósága akciába lépne s ez irányú tette ne lenne csak mulékonny láng, elhaló szalmatűz: akkor nem kellene folyton panaszkodnunk a magyar faj pusztulásán!

A soproni kereskedelmi- és iparkamara köréből.

Soproni kereskedelmi- és iparkamarának f. 1896. évi november 12-én tartott rendes közös gyűlésén vármegyénket illetőleg a következő tárgyak fordultak elő:

A kereskedelemügyi miniszter megküldte a kamarának *Mura-Vid* községnek az iránti kérvényét, hogy hosszú gyakorlatból megszokott országos jellegű bucsuvásárát minden év június hó 15-ét követő vasárnap ezentul is megtarthassa. A község kérvényét azzal indokolja, hogy ez a bucsuvására ősidőktől fogva mindig országos jelleggel bírt s így ennek a kereskedelemügyi miniszter részéről történt megvonása a községre nézve sérelmez; e bucsuvásárunk országos jellegét a község legidősebb férfi lakosai, sőt a községnek számadásai is igazolják s hogy a községnek ehhez a vásárhoz szerzett joga és erről engedély-okmányai is volt, amely azonban tüzvész alkalmával elpusztult.

Tekintve, hogy a községnek az az állítása, mely szerint a szóban forgó bucsuvásár ősidőktől fogva országos vásár jelleggel bírt, folyamodó község 1880. és 1884. évi siker koronázta folyamodványával, melyekben a többiek között minden év június 15-ét követő hétfőre, tehát az állítólagos országos vásár jellegű bucsuvásárt követő napon is kért országos vásár tarthatási engedélyt, teljesen megcáfoltnak tekinthető; tekintve továbbá, hogy a folyamodó községtől 30 kilométernyi körterületen levő városokban, illetve községekben, valamint a folyamodó község területén ez idő szerint 71 országos vásár s ezek közül 9 június hóban tartatik s így ezen vidék forgalmi és kereskedelmi szükségleteiről kelletnél is jobban van gondoskodva; tekintve végül, hogy az országos vásárok további szaporítása s az amugy is rohamos hanyatlásban levő vásári forgalomnak évről évre kapcsolatos további szétforgácsolása csak vásáros iparosaink és kereskedőink végromlását siettetné anélkül, hogy abból bárkinek is haszna volna: a kamara a kereskedelemügyi miniszterhez teendő véleményes jelentésében *Mura-Vid* község teljesen alaptalan, semmivel sem indokolt s következményes kellemetlen egyszersmindkorra való elutasítása mellett nyilatkozott.

A kereskedelemügyi miniszter véleményes jelentés tétel végett beküldte *Draskovecz* községnek minden év augusztus hó 16-án tartandó országos vásár engedélyezése tárgyában benyújtott kérvényét, valamint a folyamodó község által megállapított piaci helypénz-díjszabályzatot.

Tekintve, hogy a kereskedelemügyi miniszternek 1892. évi 45.899. sz. a. kelt rendelete értelmében országos és heti vásárok csak kivételesen, jelesen oly esetekben engedélyeztetnek, midőn azoknak tartása az illető vidék közforgalmi és kereskedelmi igényei által sürgősen követeltetik, ily esetről azonban *Draskovecz* község és vidékét illetőleg szó sem lehet, mivel folyamodó községtől számítva 30 kilométernyi kerületen belül levő városokban és községekben már ez idő szerint évenként 81 országos vásár s 8 községben hetenként 11 hetivásár tartatik s így ezen vidék közforgalmáról és kereskedelmi igényeiről kelletnél is jobban van gondoskodva; tekintve továbbá, hogy a folyamodó *Draskovecz* község 896 lelket számláló lakosságával s egy-egy kovács, bogárnér és építőmester, két két asztalos és szatócs, három három kosarmáros és gabonakereskedő és öt molnárból álló iparos állományával, a kamarakerület legkisebb s kereskedelmi és ipari szempontból legjelentékenyebb községei közé tartozik s mint ilyen országos vásárok tartására nem alkalmas; tekintve végül, hogy az e vidéken már ugyis fölös számmal engedélyezett országos vásárok további szaporítása csak a legszomorítóbb következményeket vonhatná maga után, a mennyiben az amugy is hanyatlásban levő vásári forgalomnak vele karöltve járó további szétforgácsolása még jobban siettetné vásári kisiparosaink s kereskedőink végromlását: a kamara teljes határozottsággal a szóban levő kérelem teljesítése ellen nyilatkozott és illetékes helyen e kérelem elutasítását javasolja.

A mi *Draskovecz* község helypénzszedési díjszabályzatát illeti, az érdemleges tárgyalásra egyáltalán nem alkalmas, mivel a vásáros iparosok és kereskedők által elfogott terület nagyságát teljesen figyelmen kívül hagyja s a mesterségek, illetve kereskedelmi ágak szerinti díj-fizetésnek rég meghaladott s teljesen tarthatatlan alapjára helyezkedik; másrészt mivel még a múlt évtizedben megállapított, számos zalamegyey vásárjogosult község és vásárjogtulajdonos által máris elfogadott s a kamara részéről a helypénzszedési ügy egyöntetűvé tétele szem pontjából mindenkor pártolt mintadíjszabályzattal alapjában eltér s engedélyezése esetén rés fittetné az utolsó évtizedben következetesen ápolat azon törekvésen, hogy a vásári helypénzek egyöntetűvé tétessenek.

Helyi megyei és vegyes hírek.

Meghívó. „Zalavármegye Gazdasági Egyesülete“ folyó évi december hó 13-án d. e. 10 órakor az egylet helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre t. tagtárs úr ezennel tisztelettel meghívatik. A gyűlés főbb tárgyai: 1. „A szövetségbe lépő gazdasági egyesületek“ újabb alapszabályai megtárgyalására kiküldött bizottság véleménye jelentése. 2. Miniszteri leiratok. 3. Folyó ügyek és netáni indítványok. Kelt Zala-Egerszegen, 1896. nov. hó 30-án. Háczy Kálmán s. k., ügyvezető elnök.

„Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Nagy-Kanizsan“ címmel közelebb létesült új megyei pénztárat működtetését 1897. évi január 2-án kezd meg 500.000 korona alapítőkkel. Az intézet és választmány elnöke Koller István földbirtokos; az igazgató elnöke Hertelendy Béla ügyvéd. Igazgatósági tagok: Birck Oszkár bérlő, Loewy Ödön kereskedő, dr. Lőke Emil ügyvéd, Oszterreicher Bernát kereskedő, Somogyi Gyula földbirtokos, Weisz Tivadar kereskedő, Schmidt Frigyes gazdatiszt, Schwarz Gusztáv kereskedő, dr. Tripammer Rezső ügyvéd, Vécsey Zsigmond polgármester, dr. Vizlendvay József földbirtokos. Választmányi tagok: Barna György erdőmester, Buliss Ernő gazdatiszt, Deutsch Sándor földbirtokos, Gruner Károly bérlő, Gyömörey Gáspár földbirtokos, Hertelendy Ferenc földbirtokos, Hirschler Miksa kereskedő, Gruber József kereskedő, dr. gróf Jankovich László főispán, Malatinszky Ferenc földbirtokos, Morandini Román építész, id. Rajky Lajos földbirtokos, Reischl Vencel sörgyáros, Rosenfeld József kereskedő, Sümegi Kálmán az Első Magy. Általános Bizt. Társaság titkára, Sümegi Tivadar gazdatiszt, dr. Szekeres József orvos, Szentmihályi Dezső földbirtokos, Szily Dezső bérlő, Talabér Kálmán földbirtokos, Vécsey László földbirtokos, Weismayer Lipót kereskedő, Viosz Ferenc főszolgabíró, Vizlendvay Sándor földbirtokos.

A zalaegerszegi kaszinó évi rendes közgyűlését saját helyiségében f. hó 21-én este 6 órakor tartja a következő tárgysorozattal: Jelentés az egyesület 1896. évi számadásának megvizsgálásáról. Az 1897-ik évi költségvetés előterjesztése és megállapítása. Tisztújítás. Indítványok tárgyalása.

A zalaegerszegi korcsolyázó egyesület folyó évi november hó 30-án tartotta, a tagok nagyszámú megjelenése mellett, évi közgyűlést; elnökké választott: Dr. Felber Arthur; alelnökké: Lányi Kálmán; jegyzővé: Dr. Keresztury József; pénztárnokká: Ján Ferenc; választmányi tagokká: Strausz Lajosné, Dr. Szegő Hugo, Pogonyi Nándor, Skublies Antika, Svastits Benőné, Botly Lajosné, Lányi Kálmán, Kiss János, Hrabovszky Jenő, Árvay Lajosné; igazgatókká: Pogonyi Nándor, Dr. Szegő Hugo, Hrabovszky Jenő. Megelégedéssel constalta az egylet, hogy az összes részvények az elmúlt 2 évben beváltatva, az idő szerint nemcsak a korcsolya pálya és csarnok van tehermentesítve, hanem még készpénztökeje is van az egyletnek, úgy, hogy lelkes alelnököknek indítványára a jégpálya kiváló gondozása céljából szükséges műszerek beszerzése is elhatározottat; azonkívül a napi jegyek kiadása az idén is eszközöltetni fog; minden jel tehát arra mutat, hogy ezen társadalmilag is szerepet játszó, egészségi szempontból pedig különösen nem eléggé pártolható egyesület, az idén is kedvező talákozó helye leend a sportvilágnak. — Beiratkozhatni Ján Ferenc pénztárnoknál; jégpálya már nyitva van.

Szilágyi Sándor kitüntetése. A király Felseje f. é. nov. 26-ól kelt legmagasabb elhatározásával Szilágyi Sándornak, a budapesti tudomány egyetemi könyvtár igazgatójának, a hazai történetírás terén kifejtett kiváló működése elismerésül, a miniszteri tanácsosi cím adományozta. — A magyar történetírás egyik legkitünőbb képviselőjét érte ez a királyi kitüntetés Szilágyi Sándor személyében, ki közel félszázados írói pályájának dúsgazdag eredménye gyantán egész történeti könyvtárral gyarapította történetirodalmunkat. Hosszu és érdemben gazdag történetírói működésének koronáját a Szilágyi Sándor szerkesztésében és az „Athenaeum“ kiadásában megjelenő, a „Magyar Nemzet Története“ című tizkötetes nagy munka (milleniumi kiadás) teszi fel. Ez a legnagyobb történetirodalmi vállalat, melyet eddig Magyarországon felmutathatunk.

Miniszteri elismerés. A csáktornyai népiskola tanterület Csáktornya város népoktatásügyét részletesen felölő, kulturtörténeti adatokban gazdag millenárius értesítőt adott ki, amely valóban becsületére válik az intézet derék tanterületének. A millenárius értesítő egy diszplányát megküldötték dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek, aki egyuttal a kerület országgyűlési képviselőjé is s aki meleg érdeklődéssel viseltetik a Muraköz Metropolitanának, Csáktornyanak, kulturális ügyei iránt. A miniszter nemcsak köszönettel fogadta a neki küldött diszplányt, hanem egyuttal az elemi iskola igazgatóságához sajátkezűleg írott levélben elismerését is nyilvánította a munka gondos megírása és díszes kiállítása fölött.

Kaszinó estély. F. hó 14-én, a vármegyei törvényhatósági közgyűlés napján, a zalaegerszegi kaszinó estélyt tart.

Tisztújítás. Keszthely város tisztikarának 3 éves mandátuma a f. év december hó végén lejárván, a keszthelyi járás főszolgabírája, Takács Imre, az általános tisztújításra f. december hó 19-ik napját tűzte ki. Eddig semmi mozgalom nincs a polgárság körében, s így valószínű, hogy a választások csendes mederben fognak lefolyni az eddigi tisztviselők újonnan való megválasztásával.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak maguk, valamint az egész rokonság nevében tájékoztatva szívvel jelentik a felejtethetlen jó atya és nagyatyának Sümegi János veszprémi püspökségi nyug. tisztartónak élete 82-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele után végelgyengülésben folyó évi nov. hó 28-án délután 2 órakor történt gyszos elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó hó 30-án délután fél 4 órakor helyeztetnek a róm. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomra. Az engesztelő szentmise áldozat december hó 1-én, reggel 9 órakor fog a helybeli r.

Báli selyem-szöveteket 35 krtól
14 frt 65 krig méterenkint — valamint fekete, fehér, színes Henneberg selyem 35 krtól 14 forint 65 krig méterenkint sima, csikos, kockázott, mintázottak, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban stb. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordulattal küld: Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

754/v. 1896. sz.

Árverési hirdetemény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbírótság 9614. számú végzése által **Thassy Kristóf** és neje végrehajtók javára **Vucskics Ignác** és neje ságori lakosok elü 375 frt tőke, ennek különböző időktől járó 5%-os kamata, úgy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 590 frtra becsült szarvasmarhák és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Ságodban leendő eszközésére 1896. évi december hó 18 ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitétik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zala-Egerszeg, 1896. december hó 2 án.

Nemes Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Legjobb és XXXXXX
MARTON JÓZSEF
Budapest VII. Károly körút 9.
Francia Cognac, Pezsgó,
Tokaji és Spanyol bor
különlegességek.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
bevásárlási XXXXXX

5282/96. tkv.

Árverési hirdetemény.

Az alsó-lendvai kir. járásbírótság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Kovacs Janos** és **csatlakozott tarsai Tüszte Ferenc** és neje **Kovacs Rozsi** végrehajtók-nak **Korpics Albert** és neje **Kuglert Rozsi** végrehajtást szenvedők elleni 31 frt 40 kr és 150 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. járásbírótság területén levő s **Korpics Albert** és neje **Kuglert Rozsi** végrehajtást szenvedők nevében álló, a pákai 421. sz. tjkvben A 1. sor 668 hrsz. a. foglalt, az adó alapján 66 frtra becsült ingatlanra; valamint a pákai 250 sz. tjkvben A 1. sor 883. hrsz. alatt foglalt, az adó alapján 260 frtra becsült ingatlanra: 66 frt és 260 frtban ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi december hó 22 ik napján d. e. 10 órakor Páka községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át vagyis 6 frt 60 krt és 26 frt kispénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett ártólammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Alsó-Lendván, 1896. október hó 3-án.

A kir. járásbírótság mint telekkvi hatóság.

Horváth, kir. albiró.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmaztatik köszvénynél, eszúznál, tagzsárgaságnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban kszletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.

Köhögés,

rekedtség és elnyálkásodás ellen legjobb hatású szer a RETHY-féle

PEMETEFÜ-GZUKORKA,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 krért bérmentve küld

Réthy Béla,
gyógyyszerész Békés Csabán.

697/v. 1896. sz.

Árverési hridetemény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbírótság 7771. számú végzése által az **alsó-lendvai takarékpénztár** végrehajtó javára **Nemes Jozefa** zalaegerszegi lakos ellen 1255 frt tőke, ennek 1896. június hó 27 től járó 6%-os kamata, úgy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 514frtra becsült szarvasmarhák, gazdasági eszközök, széna, szalma, trágya és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Zala-Egerszegen leendő eszközésére 1896. dec. hó 9-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitétik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zala Egerszegen, 1896. november hó 15 én.

Nagy Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Eladó házhely.

Zala-Egerszegen, a csácsi utcában egy nagy gyümölcsös kert, az utca frontra oly széles házhelylyel, hogy rajta két ház is fölépíthető, szabad kézből, örök áron, minden órán eladó. Felvilágosítást nyujt a lap kiadóhivatala.

822/v. 1896. sz.

Árverési hirdetemény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbírótság 9831. sz. végzése által **Deutsch Sandor** és fia végrehajtó javára **Kessendorfer Mihaly** zalaegerszegi lakos ellen 670 frt tőke, úgy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 471 frtra becsült butorok és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Z. Egerszegen leendő eszközésére 1896. évi december hó 10-ik napjának d. e. 10. óraja határidőül kitétik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zala Egerszegen, 1896 november hó 26 án.

Nemes Sándor
kir. bir. végrehajtó.

„POZSONY” vizgyógyintézet, Pozsonyban.

Gyógytornázás,
massage, villamosgyógymód stb.

Egész éven át nyitva.

Tulajdonos: a pozsonyi iparbank.

Igazgató orvos:

med. univ. dr. Schlesinger Miksa.

Ismeretést készséggel és díjmentesen bárhova küld

az igazgatóság.

Életnagyságu

arezkép

kréta rajzban.

Legszebb szabadisz.

Legkedvesebb emlék.

Legalkalmasabb ajándék

karácsony és újévre.

Egy legújabb módszer segítségével 24 óra alatt életnagyságu mellképeket készítenk művészi kivitelben, eddig még soha el nem ért tökéletességgel és olcsó árban

Tessék árjegyzéket kérni.

Kohn Dávid, Bpest, Károly-körut 17.

Ügynökök mindenütt kerestetnek.

ad. 7263/tkv. 96.

Árverési hirdetemény.

A zalaegerszegi kir. trvszék, mint tkvi hatóság, közhírré teszi, hogy **Horvath Janos** zalaegerszegi lakos végrehajtónak **Könczöl Katalin özv. Leránt Jozsefné** besenyői lakos végrehajtást szenvedő elleni 156 frt. 20 tőkekövetelés és járuléka iránti ügyében a z.egerszegi kir. törvényszék területén levő, a besenyői 204 sztkvben 465/c. hrsz. alatt Könczöl Katalin Léránt özsefné tulajdonánál töltött ingatlanra 998 frtban, a l sseyői 344 sztkvben korábban végrehajtást szenvedett, Menleg ifj. Németh László és neje Hegedüs Klára tulajdonánál töltött ingatlanra 16 frtban ezennel megállapított kiküldési árban, úgy azonban, hogy az ezen ingatlanra C. 1544 1872 sz. alatt Pintér Katalin özv. Könczöl Ferencné javára bekeblezett lakás szorgalmi jog az árverés által nem érintetik, ezennel meghatározott kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. március hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor Bessenyőben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsáranak 10%-át vagyis 99 frt. 80 krt, 1 frt. 60 krt. kispénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett ártólammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Zala-Egerszeg, 1896. évi november hó 13 án.

Rutich, kir. trvszéki biró.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1896. decz. 28-án

Magy. kir. jótékonyceélu államsorsjáték
főnyeremény 60,000

Az összes nyeremények összege 160.000 frt. Sorsjegyek a 2 frtért kaphatók a lottó igazgatóságnál Budapestten (Pest, fővámház, félemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lotto, sós és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Merkur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyjároló közegnél.

Budapestten, 1896. október hó 4-én.

Magy. kir. lottó-igazgatóság.

Hirdetemény.

A Vasmegeyi cukorgyár részvénytársaság Sárvarott ez évi üzemet dec. 20-ikán fejezvéen be. friss répaszeletet csak ezen ideig szállíthat. Figyelmeztetnek tehát a t. gazdák, kik répaszeletre igényt tartanak, illetőleg vásárolni óhajtanak, hogy ez iránti kívánságaikat a gyár igazgatóságánál Sárvarott mielőbb j-lentsék be, mert a szállítások csak a rendelkezés beérkezésének sorrendjében eszközöltetnek.

A fenti határ időn túl a gyár csak savanyított szelettel rendelkezik, mely megfelelően drágább.

Árközléssel szivesen szolgál

a Vasmegeyi Cukorgyár r. t.
igazgatósága.
Sárvarott (Vasm.)

(Utánnyomás nem díjaztatik)